

מצאו בחפיסה או בדלוסקמא

חפיסה: חמת קטנה - דלוסקמא: טליקא תיק קטן דסבי:

מתניתין

- (1) המביא גט והניחו זקן או חולה נותן לה בחזקת שהוא קיים - לא חיישין שמא מת ובטל שליחותו - מדאורייתא העמד דבר על חזקתו.
- (2) בת ישראל הנשואה לכהן והלך בעלה למדינת הים אוכלת בתרומה בחזקת שהוא קיים
- (3) השולח חטאתו ממדינת הים מקריבין אותה בחזקת שהוא קיים - ולא חיישין שמא מתו בעליה ולמיתה אזלא.

גמרא

זקן וחולה

אמר רבא מבאר המקרה (1) של המשנה, לא שנו אלא זקן שלא הגיע לגבורות 80 שנה וחולה שרוב חולים לחיים אבל זקן שהגיע לגבורות גוסס שרוב גוססין למיתה לא (קושיא) [ברייתא] המביא גט והניחו זקן אפי' בן מאה שנה נותן לה בחזקת שהוא קיים א. תיובתא ב. אי בעית אימא כיון דאיפליג איפליג - ואינו כשאר האדם להיות קרוב למות, אבל בן שמונים ואחת או יותר עד תשעים, קרוב למות הוא.

למטה ברייתא לגבי תרומה - שרואים שחוששין למיתה:

[ברייתא - תרומה] בת ישראל הנשואה לכהן שאוכלת בשבילו הרי זה גיטך שעה אחת קודם למיתתו - אסורה לאכול בתרומה מיד דכל שעתא חיישין עכשיו ימות, אלמא חיישין למיתה:

הגמרא מקשה מברייתא זו שתי קושיות על משנתנו - על מקרה (1) לגבי גט ועל המקרה (2) לגבי תרומה

(1) תנן המביא גט והניחו זקן או חולה נותן לה בחזקת שהוא קיים (תירוץ) תרומה אפשר להיות ניזונת בחולין גט לא אפשר למיחש למיתה, דאי חיישת אין לך שולח גט לאשתו והן עגונות.

(קושיא) (2) תנן בת ישראל הנשואה לכהן והלך בעלה למדינת הים [אוכלת בתרומה] בחזקת שהוא קיים. הגמרא מביאה ג' תירוצים:

א. אמר רב אדא בריה דרב יצחק שאני התם שהרי אסרה עליו שעה אחת קודם מיתתו. לעולם לא חיישין למיתה, ושאי הכא שהרי אסרה מחיים שעה אחת קודם מיתתו וכל שעתא איכא לספוקי בההיא שעתא שעתידה ליאסר [שנינוא דחיקא הוא]

(קושיא) ואי לאו דחיישין למיתה ממאי דאיהו מיית ברישא, דלמא איהו מייתא ברישא ולא יבא לכלל גט לעולם:

ב. אמר אביי לא קשיא הא מתניתין רבי מאיר דלא חייש למיתה ק"ו הא ברייתא רבי יהודה דחייש למיתה דתנן:

הלוקח יין מבין הכותים אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה עשרה מעשר ראשון תשעה מעשר שני ומיחל ושותה מיד דברי רבי מאיר

רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון אוסרין שמא יבקע הנד

ג. רבא אמר שמא מת מתניתין לא חיישין - דאוקמינן אחזקה שהניחו ח' שמא ימות ברייתא תנאי היא אי חיישין [ר"מ שלא חושש - רבי יהודה, שחושש] מ"ד שחושש

סובר: זו שנתן לה גט על מנת שיחול שעה א' קודם למיתתו, לשמא ימות מיד ודאי

חיישין דלא מרע לה לחזקה בהכ"י:

ואין לתרץ שאני נוד דאפשר דמסר ליה לשומר - דערביך ערבא צריך.

[משנה] השולח חטאתו ממדינת הים

והא בעינא סמיכה !

או נשים "דבר אל בני ישראל" - ולא בנות. או בחטאת העוף

הגמרא מפרשת למה הצריך התנא לנקוט ג' דוגמאות שלא חוששין למיתה.

וצריכא: דאי אשמועינן גט, משום דלא אפשר - אבל תרומה דאפשר אימא לא

ואי אשמועינן תרומה, דזמנין דלא אפשר שהיא עניה וצריכה פרנסה ותטול תרומה

מבית הגרנות - אבל חטאת העוף מספיקא לא ליעול חולין לעזרה ק"ו צריכא

מתניתין

שלשה דברים אמר רבי אלעזר בן פרטא לפני חכמים וקיימו את דבריו

(1) על עיר שהקיפה כרקום (2) ועל הספינה המוטרכת בים ועדיין לא טבע (3) ועל

היוצא לידון נפשות שהן בחזקת קיימין

אבל עיר שכבשה כרקום וספינה שאבדה בים והיוצא ליהרג נותנין עליהן חומרי

חיים וחומרי מתים: חומרי מתים בת ישראל לכהן, חומרי חיים ובת כהן לישראל לא

תאכל בתרומה:

גמרא

[ל"ק] אמר רב יוסף לא שנו דנותנים עליו חומרי חיים אלא בב"ד של ישראל - שלאחר

גמר דין זימנין דחזו ליה זכותא ומחזירין אותו אבל בב"ד של עובדי כוכבים כיון דגמיר

ליה דינא לקטלא מיקטל קטלי ליה.

אע"פ בית דין של עובדי כוכבים מקבלי שוחדא - לבתר דמיחתם פורסי שנמג

פסק דין לא שקלי

(קושיא) מי שנגמר דינו וברח כל מקום שיעמדו שנים ויאמרו: מעידין אנו את איש

פלוגי שנגמר דינו בבית דינו של פלוני, ופלוגי ופלוגי עדיו הרי זה יהרג - אלמא

לא אמרינן שמא מצאו לו זכות אחרי כן, ש"מ לא שכיחא ולא מספקין בהכ"י.

(דחייה) דלמא בורח שאני - ק"ו טעם החילוק, דמן התורה ודאי כיון דנגמר דינו יש להורג,

ואין חוששים שמא מצאו לו זכות, שהוא דבר שאינו מצוי, אלא דמדרבנן החמירו לחשוש לזה

ובבורח אוקמוה אדינא.

ת"ש שמע מב"ד של ישראל שהיו אומרים איש פלוני מת בבית דין - כנסו אותו

לכיפה איש פלוני נהרג במיתות ב"ד ישיאו את אשתו

מקומנטריסין ממנין ליהרג של עובדי כוכבים איש פלוני מת איש פלוני נהרג אל ישיאו

את אשתו - מאי מת ומאי נהרג ?

- אילימא ממש: דכוותיה גבי עובדי כוכבים אמאי אל ישיאו את אשתו -

הא קיימא לן דכל מסיח לפי תומו הימוני מהימני ליה !

אלא לאו מת יוצא למות נהרג יוצא ליהרג וקתני "בב"ד ישראל ישיאו את אשתו

(דחייה) מסיח לפי תומו הימוני מהימני ה"מ במילתא דלא שייכי בה שאינה תפארת

להם אבל במילתא דשייכי בה כי הכא שמתפארים שהרגו בדין עבדי לאחזוקי

שיקרייהו

[ל"ב] א"ד א"ר יוסף לא שנו אלא בב"ד של עובדי כוכבים אבל בב"ד של ישראל

כיון דנפק ליה דינא לקטלא קטלי ליה - בטר גמר דינא תו לא חזו ליה זכותא -

ק"ו תוספות ד"ה אבל חטאת לא ליעול חולין לעזרה. וא"ת והלא חטאת העוף באה על הספק כדאמרינן בפרק בתרא דנדה (דף ע.) ויש לומר דאדם עצמו כיון הוא שמביא על הספק כדי לפטור עצמו אבל הכא לשליח אין להביא חולין לעזרה מספק

ק"ו בגרש ירחים את קיב

ק"ו תוספות ד"ה הא רבי מאיר דלא חייש למיתה כו'. השתא דמדמה שמא מת לשמא ימות לא לגמרי מדמה דהא ר' מאיר דמוקי מתניתין כותיה ולא חייש לשמא מת אפילו לזמן מרובה, חייש לשמא ימות לזמן מרובה דתנן ארבעה אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות ומתו הנשואים את האחיות הרי אלו חולצות ולא מתיבמות ומפרש בגמ' משום דקסבר אסור לבטל מצות יבמין ודלמא אדמייבם חד מיית אידך וקא מבטל מצות יבמין. ולרבי יהודה נמי דחייש לשמא ימות לאלתר לא חייש לשמא מת לאלתר דאם לא כן אשת כהן שיצא בעלה מפתח ביתו לא תאכל בתרומה ולא תאכל כי אם בשעה שרואה בעלה בפניה אלא ודאי לא מדמה אלא שמא מת לזמן מרובה לשמא ימות לאלתר: